

**МОДЕЛЬНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
«МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: БАНДУРА (ФАХОВИЙ)»
1–4 КЛАСИ
ДЛЯ МУЗИЧНИХ ЛІЦЕЇВ**

*Рекомендовано науково-методичною радою
Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти
Протокол № 1 від «03» квітня 2026 р.*

**Укладачі модельної навчальної програми
«МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: БАНДУРА (ФАХОВИЙ)»:**

БОНДАР завідувачка відділу народних інструментів,
Мар'яна викладачка Одеського державного музичного ліцею
Дмитрівна імені професора П. С. Столярського, спеціалістка
вищої категорії, викладачка-методистка

НІКОЛШИНА завідувачка відділу народних інструментів,
Олена викладачка Львівського державного музичного
Богданівна ліцею імені С. Крушельницької, спеціалістка вищої
категорії, викладачка-методистка

СОЗАНСЬКИЙ викладач відділу народних інструментів
Олег Львівського державного музичного ліцею імені
Олегович С. Крушельницької, спеціаліст вищої категорії,
викладач-методист, заслужений артист України

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Модельна навчальна програма «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: БАНДУРА (ФАХОВИЙ)» (далі – модельна навчальна програма) розроблена для 1–4 класів музичних ліцеїв з урахуванням вимог, передбачених Стандартом початкової музичної освіти, що здобувається одночасно з початковою та базовою середньою освітою (наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 29.07.2024 № 524) та Типовою освітньою програмою для 1–9 класів музичних ліцеїв (наказ Міністерства культури України від 29.08.2024 № 616), містить орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета та види навчальної діяльності учнів.

Модельна навчальна програма – комплексна програма для учнів 1–4 класів, яка забезпечить послідовність у навчанні та гнучкий перехід між першим та другим етапом початкової музичної освіти. Модельна навчальна програма створена для забезпечення системного та комплексного підходу до навчання гри на бандурі, здобуття початкових, базових і професійних навичок гри на бандурі та співу у супроводі інструмента. Модельна навчальна програма передбачає розвиток природних здібностей та обдарувань учнів з урахуванням їхніх вікових можливостей, інтересів та потреб, а також сучасних тенденцій у виконавському мистецтві.

Модельна навчальна програма визначає мету, завдання та принципи навчання, обумовлені особливостями вивчення навчальної дисципліни, перелік основних компетентностей, пропонує орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів 1–4 класів, форми та засоби для поточного та підсумкового контролю, рекомендації щодо їх проведення, окреслює критерії оцінювання рівня досягнень та результатів вивчення учнями навчального предмета «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: БАНДУРА (ФАХОВИЙ)».

Нормативний зміст навчання спирається на традиції та досвід українських шкіл та методик гри на бандурі. Зміст враховує сучасні потреби особистості у творчому самовираженні, набутті емоційного та естетичного досвіду, мистецькому сприйнятті дійсності, можливості застосовувати набуті знання й навички для творчої самореалізації.

Метою модельної навчальної програми є гармонійний розвиток індивідуальних здібностей учнів, раннє виявлення комплексу музичних здібностей, розвиток музичного слуху, музичної пам'яті, відчуття ритму, інтонування, формування основних знань та навичок гри на бандурі, співу в супроводі бандури, а також підготовка учнів до виконання музичних творів на інструменті, формування базових творчих виконавських компетентностей визначених Стандартом початкової музичної освіти. У такий спосіб на рівні початкової музичної освіти здійснюється всебічний спеціалізований розвиток особистості учня, формування виконавського досвіду та естетичного смаку, образного мислення, творчої ініціативи, виразного виконання, використання засобів музичної виразності.

Досягнення мети модельної навчальної програми реалізовується під час вирішення комплексу системних музичних практичних завдань:

опановування початковими навичками гри на бандурі, співу в супроводі бандури;

правильна посадка з інструментом та постановка рук учнів під час гри; удосконалення виконавської техніки гри з використанням засобів музичної виразності;

розвиток емоційного сприйняття та відчуття музичних творів;

опановування техніки читання нот з листа та підбору мелодії на слух;

формування самостійності в освітньому процесі, правильної організації самостійних занять;

підготовка учня до концертного виступу і розвиток відповідних навичок;

створення умов для формування в учнях особистісних якостей та можливості для власного творчого самовираження.

Завдання модельної навчальної програми реалізують обов'язкові результати навчання відповідно до компетентностей, зазначених у Стандарті початкової музичної освіти:

формувати відповідні знання і навички гри, співу в супроводі бандури;

формувати розуміння та цінність орієнтацій у сфері музичного мистецтва та мистецтва загалом, зокрема бандурного виконавства;

формувати базові знання, розуміння та практичне застосування принципів створення музичних образів за допомогою засобів музичної виразності;

заохочувати учнів до навчання та творчості, активної участі в освітньому процесі;

пробуджувати патріотичні почуття та здатність до емоційної взаємодії з виконавством;

формувати професійні виконавські навички, удосконалювати координацію рухів та розвивати психомоторні дані, необхідні для гри на бандурі;

використовувати педагогічний репертуар, який відповідає технічним та художнім можливостям учнів.

Фаховий компетентнісний підхід, прописаний у Стандарті початкової музичної освіти, реалізовуватиметься через комплекс ключових компетентностей:

1) виконавська компетентність – здатність виконувати сольоно, зокрема публічно, інтерпретувати музичні твори відповідної складності, провадити за наставництвом викладача та/або самостійно репетиційний процес;

2) музична теоретико-практична компетентність – розвиток музичного слуху, пам'яті, а саме: вмінь розпізнавати, структурувати, аналізувати, систематизувати, відтворювати, моделювати музичні побудови художнього та конструктивного плану, а також здатність практично застосовувати комплекс знань, умінь та навичок з музично-теоретичних предметів;

3) загальномузична компетентність – здатність розуміти, розпізнавати, називати, характеризувати засоби музичної виразності, жанри, форми творів народної та академічної музики, форми та види музичного виконавства.

Компетентності, які мають бути сформовані:

Виконавська компетентність:

Учень має знати:

- будову бандури;
- особливості виконавської постави рук на інструменті;
- правила звуковидобування на бандурі;

Учень має вміти:

- використовувати опановані ігрові рухи під час виконання творів;
- демонструвати точність інтонування, володіння штрихами та засобами музичної виразності;
- застосовувати слуховий контроль у роботі над інтонуванням;
- виконувати нотний текст з дотриманням редакторських позначок;
- читати з листа нескладні музичні зразки;
- самостійно працювати над вивченими творами під керівництвом викладача;
- виявляти впевненість та сценічну культуру під час виступів;
- аналізувати власні виконавські труднощі й долати їх за допомогою викладача;
- правильно поводитися з бандурою та аксесуарами.

Учень має продемонструвати навички:

- стійка виконавська поведінка;
- відтворення художньо-стилістичних особливостей творів;
- використання основних прийомів гри на бандурі в правильній поставі;
- виконання технічних вправ відповідної складності;
- чисте інтонування й емоційне виконання;
- самостійне виправлення нескладних виконавських похибок.

Учень має показати розуміння:

- виконавських термінів;
- образного змісту музичних творів;
- власної відповідальності за результат;
- цінності виконання української академічної, народної музики для виховання професійного музиканта;
- необхідності самоорганізації та подальшого навчання.

Учень має продемонструвати ставлення до:

- відповідального виконання завдання, виявлення ініціативи;
- зацікавлення глибоко вивчення музично-теоретичних дисциплін;
- готовності демонструвати свої знання публічно.

Музична теоретико-практична компетентність:

Учень має знати:

- основи музичної грамоти та термінологію;
- правила нотного запису;
- прості принципи побудови музики (синтаксис);
- засоби музичної виразності та їхній вплив на характер твору.

Учень має вміти:

- сольфеджувати нескладні вправи у вивчених тональностях;
- визначати на слух лади, інтервали, акорди, ритми й темпи;

- відтворювати ритмічні малюнки та невеликі музичні побудови;
- створювати прості акомпанементи чи мелодії;
- записувати диктанти, транспонувати.

Учень має продемонструвати навички:

- інтонувати голосом і відтворювати народні та композиторські зразки;
- розпізнавання елементів музичної мови в нотному тексті;
- запис на слух інтервалів, акордів, ладів, мелодій;
- відтворення голосом і на бандурі мелодій, гам та акордів;
- читання з аркуша нескладних мелодій.

Учень має показати розуміння:

- важливість музично-теоретичних знань для розвитку виконавця;
- зв'язок між художнім образом і засобами виразності;
- свої можливості у створенні музичних побудов.

Учень має продемонструвати ставлення до:

- відповідального виконання завдання, виявлення ініціативи;
- зацікавлення глибоко вивчення музично-теоретичних дисциплін;
- готовності демонструвати свої знання публічно.

Загальномузична компетентність:

Учень має знати:

- базові поняття музики як мистецтва;
- первинні жанри (пісня, танець, марш, хорал);
- твори та авторів, передбачених програмою;
- засоби музичної виразності, назви голосів і інструментів, види колективів;
- жанри української народної музики;
- основні типи фактури (монодія, гомофонія, поліфонія);
- зразки української народної музики, відмінність між фольклорною й академічною традицією.

Учень має вміти:

- слухати та аналізувати музику;
- впізнавати вивчені твори, жанри, інструменти;
- визначати жанрову належність народних пісень;
- користуватися нотним записом (назва, автор, темп, склад);
- добирати приклади творів зі свого репертуару.

Учень має продемонструвати навички:

- усвідомлене слухання музики та висловлення думок про неї;
- пошук і прослуховування різних творів (народних та академічних);
- відтворення образів засобами музики й інших мистецтв;
- орієнтація в нотному тексті під час слухання.

Учень має показати розуміння:

- значення музики в житті людини й народу;
- роль музики у вихованні національної свідомості;
- образний зміст та особливості народно-пісенних зразків;
- необхідність продовження автентичної традиції;
- зв'язок музики з іншими видами мистецтва.

Учень має продемонструвати ставлення до:

- виявляє інтерес до слухання й вивчення музики;
- любить українську музику, має власні уподобання;
- емоційно реагує на твори, співпереживає почуттю.

Основною формою організації освітнього процесу є урок. Освітній процес з навчальної дисципліни «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: БАНДУРА (ФАХОВИЙ)» здійснюється у формі індивідуального уроку. Тривалість і кількість уроків змінюється залежно від класу учня згідно з чинним законодавством.

Таблиця 1

Тривалість та кількість уроків за класами

Класи	Інструментальні відділи	Кількість уроків на тиждень
1	35 хвилин	2
2 – 4	40 хвилин	3

Вимоги до уроку з навчальної дисципліни «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: БАНДУРА (ФАХОВИЙ)», які необхідно враховувати:

урок передбачає не тільки викладання матеріалу, змісту, але й завдання із засвоєння та застосування навчальної інформації на практиці;

певну частину знань і вмінь учень отримує в процесі самостійного пошуку;

викладач на уроці застосовує варіативність: в одних випадках подає готову інформацію у формі пояснення, практичного показу і виконання вправ, в інших – матеріал вивчається через постановки викладачем проблеми / завдання та розкриття видів діяльності учня для її рішення.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА 1 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 1		
<i>Знає</i> будову та основні характеристики інструмента, правила догляду за ним. <i>Тримає</i> бандуру в правильному положенні відносно корпусу (з допомогою викладача).	Загальні відомості про бандуру. Будова інструменту: основні характеристики та правила догляду за ним.	Вивчає будову та основні характеристики інструмента, правила догляду за ним.
<i>Демонструє</i> правильну посадку за інструментом, початково організований руховий апарат (гнучке зап'ястя, вільне плече).	Правила посадки та положення інструмента, постановки рук.	Осягнення початкових навичок організації виконавського апарату.
<i>Володіє</i> первинними ігровими рухами – <i>щипок</i> (права рука) і <i>удар</i> (ліва рука) окремо кожною рукою.	Вивчення ігрових рухів – <i>щипок</i> (права рука) і <i>удар</i> (ліва рука) окремо кожною рукою.	Опановує первинні ігрові рухи – <i>щипок</i> (права рука) і <i>удар</i> (ліва рука) окремо кожною рукою.

<p><i>Відтворює</i> звуки окремо кожною рукою в межах однієї позиції <i>чисто, рівно, чітко</i>.</p> <p><i>Називає</i> регістри, октави з показом їх на струнах бандури.</p> <p><i>Знаходить</i> по слуху на інструменті з допомогою викладача окремі звуки та поєднання звуків різних регістрів (октав).</p>		<p>Робота над координацією рухів рук та пальців.</p> <p>Ігрові вправи для <i>осягнення просторової орієнтації на інструменті</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розташування регістрів, октав, звуків; - кількість регістрів, октав; - кількість тонових та півтонових струн в октаві, їхня відповідність назвам нот.
<p><i>Розуміє</i> залежність гучності звука від активності пальців, відтворює на бандурі динамічні відтінки <i>f, p</i>.</p> <p><i>Відтворює</i> на слух на бандурі почуті звуки та їхні поєднання, що попередньо були виконані викладачем.</p>	<p>Робота над динамічними відтінками <i>f, p</i>.</p>	<p>Формує розуміння залежності гучності звука від активності пальців.</p> <p>Опрацювання відтворення на бандурі динамічних відтінків <i>f, p</i>.</p>
<p><i>Визначає</i> темп (<i>швидкий, помірний, повільний</i>) у прослуханій музиці.</p> <p><i>Відтворює</i> тривалості звуків рухами.</p> <p><i>Розуміє</i> залежність характеру мелодії від темпу її виконання.</p> <p><i>Відчуває</i> та відтворює метричну пульсацію.</p>	<p>Темпи: <i>швидкий, помірний, повільний</i>. Метрична пульсація. Тривалості звуків.</p>	<p>Вправи для опанування темпу (<i>швидкого, помірного, повільного</i>), вправи для відтворення тривалості звуків рухами.</p> <p>Опрацювання відповідності характеру мелодії, темпу її виконання, метричної пульсації.</p>
<p><i>Знає</i> будову та устрій голосового апарату як «співацького інструменту». Знає як правильно тримати корпус під час співу.</p>	<p>Загальні знання про будову та устрій голосового апарату, правила догляду за ним.</p>	<p>Вивчає основні відділи звукоутворення головних резонаторів, органів дихання та правила догляду за природним інструментом.</p>
<p><i>Розуміє</i>, що таке правильна співацька постава, співацьке дихання, чистота інтонації, дикція.</p> <p><i>Знає</i> та дотримується правил гігієни голосу.</p>	<p>Формування елементарних співацьких навичок: співацька постава, співацьке дихання, чистота інтонації, дикція. Правила гігієни голосу.</p>	<p>Слідкує за правильною співацькою поставою, диханням, інтонацією, дикцією.</p> <p>Вивчає та дотримується правил гігієни голосу.</p>
Модуль 2		
<p>Правильно відтворює з нотного запису звуки та найпростіші мелодії на бандурі правою рукою в межах першої октави.</p>	<p>Розвиток та удосконалення початкових навичок гри обома руками.</p>	<p>Гра з нотного запису звуків та найпростіших мелодій на інструменті правою рукою (<i>щипок</i>) у діапазоні першої октави відповідно до нотного запису.</p>

<p><i>Видобуває</i> звук щипком чисто, рівно, чітко.</p> <p><i>Відтворює</i> на інструменті звукоряд окремо лівою та правою руками в повільному темпі.</p> <p><i>Демонструє</i> правильну координацію рухів пальців обох рук.</p>		<p>Гра по слуху окремих звуків та поєднань кількох звуків у різних регістрах, октавах.</p> <p>Відпрацьовує гру звукоряду окремо лівою та правою руками в повільному темпі за допомогою правильної координації рухів пальців обох рук.</p>
<p><i>Застосовує</i> елементарні аплікатурні формули при поєднанні позицій під час гри гама <i>G-dur</i> правою рукою.</p> <p><i>Демонструє</i> рухливість кисті правої руки.</p> <p><i>Володіє</i> початковими навичками гри подвійних звуків (<i>паралельні терції, сексти</i>).</p> <p><i>Демонструє</i> синхронність гри обох рук.</p> <p><i>Видобуває</i> окремі півтонові звуки (<i>дієзи, бемолі, бекари</i>)</p>	<p>Аплікатура та розвиток аплікатурних навичок. Початкові навички гри подвійних звуків, простих ритмічних поєднань під час гри двома руками разом. Розширення діапазону гри до двох октав у межах фізичних можливостей учня.</p>	<p>Практичні вправи для відпрацювання: відтворює на інструменті гаму <i>G-dur</i> окремо кожною рукою в діапазоні двох октав, з дотриманням аплікатури, у помірному темпі в межах своїх фізичних можливостей.</p> <p>Виконує вправи та п'єси з простими ритмічними поєднаннями (половинні та четвертні тривалості; четвертні та восьмі) з епізодичним використанням техніки гри подвійних нот.</p> <p>Робота над координацією рухів обох рук.</p>
<p><i>Знає</i> складові частини мелодії (<i>мотив, фраза, речення</i>).</p> <p><i>Вміє</i> визначити кульмінацію в музичній фразі.</p> <p><i>Проводить</i> з допомогою викладача усний розбір незнайомого нотного тексту музичного твору.</p>	<p><i>Мотив, фраза, речення</i> як складові частини мелодії.</p> <p><i>Фразування, кульмінація, реприза.</i></p> <p>Розбір простого нотного тексту музичного твору.</p>	<p>Вивчає складові частини мелодії (<i>мотив, фраза, речення</i>), визначає кульмінацію в музичній фразі, проводить усний розбір незнайомого нотного тексту.</p>

Програмні вимоги до учнів 1 класу:

- гама *G-dur* окремо правою і лівою рукою в повільному темпі в паралельному русі
- гама подвійними нотами: *терціями, секстами* (1:1);
- *тризвуки* та їх обернення, *коротке арпеджіо*;
- прийом гри – *щипок*;
- гама *e-moll* у повільному темпі та паралельному русі (1:1) три види;
- 5 – 6 етюдів на різні види техніки;
- 9 – 10 п'єс різного характеру (з них 3 – 4 вокальні в супроводі бандури).

Академічні виступи: етюд, 2 різнохарактерні твори, вокальний твір у супроводі бандури – листопад – грудень; лютий – березень.

Іспит:

1 етюд, 2 різнохарактерні твори, вокальний твір у супроводі бандури.

Орієнтовні приклади програми перевідного іспиту:

- 1 варіант: 1. К. Черні. Етюд.
2. Український народний танець «Буянець», обр. М. Гвоздя.
3. К. Мясков «На галявині».
4. Муз. А. Кос-Анатольського, сл. В. Ладичця «Кептарик».
- 2 варіант: 1. І. Марченко. Етюд.
2. Український народний танець «Полька», обр. М. Гвоздя.
3. Т. Шутенко. Прелюд №2.
4. Українська народна пісня «Веснянка» обр. В. Войта.

2 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 3		
<p><i>Відтворює</i> нотні тексти, що містять знаки альтерації (<i>дієз, бемоль, бекар</i>), орієнтується на струнах під час визначення потрібних змін висоти звука.</p> <p><i>Виконує</i> гаму <i>G-dur</i> у діапазоні двох октав, <i>паралельні терції і ексти</i>, коротке арпеджіо правою рукою.</p> <p><i>Демонструє</i> точне відтворення звуків, дотримується аплікатури, під час зміни позицій, володіє початковими навичками підкладання пальців.</p>	<p>Виконання музичних творів, що містять знаки альтерації.</p> <p>Зміна позицій правої руки під час гри гами <i>G-dur</i>.</p>	<p>Робота над відтворенням та орієнтацією в нотних текстах, що містять знаки альтерації (<i>дієз, бемоль, бекар</i>).</p> <p>Вдосконалює гру гами <i>G-dur</i> у діапазоні двох октав, паралельних терцій і секст, короткого арпеджіо правою рукою.</p> <p>Опановує точне відтворення звуків, з дотриманням аплікатури, під час зміни позицій.</p> <p>Формує початкові навички підкладання пальців.</p>
<p><i>Демонструє</i> початкові навички гри способом звуковидобування – <i>удар</i> (правою рукою).</p>	<p>Спосіб звуковидобування <i>удар</i> (правою рукою).</p>	<p>Виконує вправи для засвоєння прийому гри – <i>удар</i>.</p>
<p><i>Знає</i> штрихи <i>legato</i> і <i>staccato</i>, демонструє на інструменті короткі фрагменти мелодій із застосуванням цих штрихів.</p>	<p>Особливості виконання штрихів <i>legato</i> і <i>staccato</i>.</p>	<p>Набуває навички гри штрихами <i>legato</i> і <i>staccato</i>, грає на інструменті короткі фрагменти мелодій із застосуванням цих штрихів.</p>
<p><i>Грає</i> гаму <i>G-dur</i> окремо лівою рукою без зорового контролю, дотримуючись аплікатурної дисципліни та правильного положення кисті лівої руки.</p> <p><i>Відтворює</i> нотні тексти, що містять гармонічні інтервали</p>	<p>Особливості виконання гами <i>G-dur</i> лівою рукою.</p> <p>Виконання музичного твору з фрагментами подвійних нот</p>	<p>Грає гаму <i>G-dur</i> окремо лівою рукою без зорового контролю, дотримуючись аплікатурної дисципліни та правильного положення кисті лівої руки.</p> <p>Виконує вправи, що містять гармонічні інтервали</p>

<p>(терції, сексти) у синхронному звучанні.</p> <p><i>Демонструє</i> початкові навички слухового самоконтролю за якістю звука.</p> <p><i>Розуміє</i> та <i>застосовує</i> зміну сили звуків у музичних творах. Точно відтворює динамічні відтінки <i>mf, mp</i>.</p>	<p>(гармонічних інтервалів).</p> <p>Інтонаційна виразність на основі активного слухового контролю.</p> <p>Динамічні відтінки <i>mf, mp</i>.</p>	<p>(<i>терції, сексти</i>) та відпрацьовує синхронність звучання, використовуючи слуховий самоконтроль за якістю звука.</p> <p>Набуває навички зміни сили звуку в музичних творах, точно відтворює динамічні відтінки <i>mf, mp</i>.</p>
<p>Розбирає та відтворює кожною рукою окремо незнайомий нотний текст, поєднуючи такти між собою (з допомогою викладача).</p>	<p>Розбір нотного тексту.</p>	<p>Проводить розбір незнайомого нотного тексту кожною рукою окремо.</p>
<p><i>Відтворює</i> на слух на інструменті почуті (виконані викладачем) невеликі прості мотиви та мелодії правою рукою, дотримуючись ритмічного малюнку.</p>	<p>Гра невеликих простих мотивів та мелодій на слух.</p>	<p>Формує навички відтворення на слух почутих (виконаних викладачем) невеликих простих мотивів та мелодій дотримуючись ритмічного малюнку.</p>
<p>Інтонаційно чисто, чітко та зрозуміло <i>виконує</i> розспівки.</p>	<p>Співацьке дихання, чистота інтонації, артикуляція та чіткість дикції під час співу.</p>	<p>Виконує розспівки та вправи на дикцію (<i>вірші, скоромовки, розспівки</i>).</p>
Модуль 4		
<p><i>Відтворює</i> на бандурі <i>тризвуки (тонічний тризвук з оберненнями)</i> гами <i>G-dur</i> правою рукою, <i>гармонічні інтервали, коротке та довге арпеджіо</i>, демонструючи синхронність та рівність за силою звучання звуків.</p>	<p>Опанування базових технічних навичок гри <i>акордів (тонічний тризвук гами G-dur)</i>.</p>	<p>Вправи для опрацювання <i>короткого та довгого арпеджіо, тонічного тризвука та його обернень</i>.</p>
<p><i>Виконує</i> гаму <i>e-moll</i> трьох видів.</p>	<p>Гама <i>e-moll</i> три види.</p>	<p>Гра гами <i>e-moll</i>.</p>
<p>Чітко <i>виконує</i> складні ритмічні послідовності (<i>ноти з крапкою, заліговані ноти, синкопи, пунктирний ритм</i>).</p>	<p>Складні ритмічні структури (<i>ноти з крапкою, заліговані ноти, синкопи, пунктирний ритм</i>).</p>	<p>Відпрацьовує за допомогою вправ складні ритмічні послідовності.</p>
<p><i>Знає</i> ознаки секвенції. <i>Розуміє</i> поняття репризи як частини форми. Розрізняє секвенцію та репризу, може знайти їх у музичному творі.</p>	<p>Види тематичного розвитку: <i>реприза, секвенція</i>.</p>	<p>Опрацьовує гру секвенцій на прикладі вправ. Ознайомлення з поняттям реприза на прикладі виконуваних творів. <i>Визначає</i> за допомогою викладача види тематичного розвитку музичного матеріалу: <i>реприза, секвенція</i>.</p>

Правильно відтворює зміст музичного твору поєднуючи чітко виконання його метроритму і темпу.	Взаємозв'язок <i>темпу</i> , <i>метру</i> , <i>ритму</i> та їх значення у відтворенні змісту музичного твору.	Опрацьовує взаємозв'язок метроритму і темпу в музичному творі.
Знає динамічні відтінки (<i>pp-p-mp-mf-f-ff</i> , <i>crescendo</i> , <i>diminuendo</i>), розуміє їх виразові можливості. Відтворює динамічні відтінки <i>crescendo</i> , <i>diminuendo</i> під час гри вправ на інструменті та під час виконання супроводу вокальних творів з урахуванням характеру та художньо-образного змісту твору.	Застосування можливостей сили звука. Динамічна шкала: <i>pp-p-mp-mf-f-ff</i> . Динамічні відтінки <i>crescendo</i> , <i>diminuendo</i> .	Відтворення динамічних відтінків <i>pp-p-mp-mf-f-ff</i> , <i>crescendo</i> , <i>diminuendo</i> під час гри на бандурі та початкові навички нюансування під час виконання супроводу вокальних творів (відповідно до стилю і характеру твору).
Демонструє загальну культуру публічного виступу.	Правила поведінки під час публічного виступу.	Формування сценічної витривалості.

Програмні вимоги до учнів 2 класу:

- гама *G-Dur* двома руками одинарними нотами (1:1, 1:2);
- гама подвійними нотами: *терціями*, *секстами* (1:1, 1:2) *тризвуки* та їх обернення, *коротке* та *довге арпеджіо*, прийом гри – *удар*;
- гама *e-moll* у паралельному русі (1:1) три види;
- 5 – 6 етюдів на різні види техніки;
- 9 – 10 п'єс різного характеру (з них 3 – 4 вокальні в супроводі бандури).

Академічні виступи: етюд, 2 різнохарактерні твори, вокальний твір у супроводі бандури – *листопад* – *грудень*; *лютий* – *березень*.

Іспит:

1 – 2 етюди, 2 різнохарактерні твори, вокальний твір у супроводі бандури.

Орієнтовні приклади програми перевідного іспиту:

- 1 варіант:
1. М. Гвоздь. Етюд.
 2. Й. Гайдн «Менует».
 3. О. Удовик «Козачок».
 4. Українська народна пісня «Ягіл-ягілочка», обр. В. Таловирі.
- 2 варіант:
1. М. Дремлюга. Етюд.
 2. Г. Гендель «Сарабанда».
 3. Українська народна пісня «Там, де Ятрань», обр. М. Гвоздя.
 4. Муз. Н. Шевченко, сл. О. Савицької «Чотири кота».

3 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 5		
Виконує гаму <i>G-dur</i> ритмічними групуваннями 1:1, 1:2, 1:3 <i>арпеджіо</i> (<i>коротке</i> і <i>довге</i>), <i>подвійні ноти</i> , <i>тризвуки</i> з оберненнями чисто та ритмічно.	Опанування базових технічних навичок групувань у мажорній гамі. <i>G-dur</i> , <i>C-dur</i> двома руками.	Формує навички ритмічного поєднання 1:1, 1:2, 1:3 гами <i>G-dur</i> у висхідному та низхідному русі в помірному темпі з правильною зміною

<p>Виконує гаму <i>C-dur</i> 1:1 у діапазоні двох октав обома руками разом.</p> <p>Демонструє точне відтворення звуків та початкові навички підкладання пальців під час зміни позицій.</p> <p>Чітко та ритмічно виконує тріолі, розпізнає їх у нотному тексті та відтворює на інструменті.</p>	<p>Розвиток дрібної гамоподібної техніки під час гри шістнадцятими, основні аплікатурні формули.</p> <p>Особливі види ритмічного поділу тривалостей – тріолі.</p>	<p>позицій та аплікатури.</p> <p>Опановує гру гами <i>C-dur</i> 1:1.</p> <p>Робота над метричною пульсацією у тріольному ритмі. Поєднання тріолей з різними метричними малюнками. Гра вправ та етюдів з використанням тріольної пульсації.</p>
<p>Знає та застосовує опановані штрихи <i>staccato, non legato, legato</i>.</p>	<p>Особливості виконання штрихів <i>staccato, non legato, legato</i>.</p>	<p>Набуває та удосконалює навички гри різними штрихами на інструменті.</p>
<p>Демонструє вміння самостійного розбору твору, читання нот з листа з аналізом музичного тексту (<i>форма твору, темпові особливості, аплікатура</i>).</p>	<p>Самостійний розбір музичного твору.</p>	<p>Формує вміння самостійного розбору нотного тексту.</p>
<p>Демонструє розширення вокального діапазону.</p> <p>Демонструє поєднання чіткої дикції, наспівності, виразності слова та динамічних відтінків у вокальній партії твору в поєднанні з інструментом.</p> <p>Розпізнає на слух та виконує м'яку й тверду атаки звука.</p>	<p>Розширення співацького діапазону, оспівування стійких ступенів, чистота інтонації.</p> <p>Поєднання чіткої дикції, виразності слова та динамічних відтінків у вокальній партії твору застосовуючи дублюючий чи підтримуючий супровід.</p> <p>Співає мелодії на диханні з поєднанням чіткої дикції та точної інтонації.</p>	<p>Відпрацьовує виконання мелодій вокальних творів наспівно, впевнено й точно.</p> <p>Вокальні вправи та розспівки на вирівнювання звучання голосних та розширення динамічних можливостей голосу.</p> <p>Опрацювання м'якої та твердої атак звука.</p>
Модуль 6		
<p>Виконує обома руками разом гаму <i>e-moll</i> (<i>натуральний, гармонічний, мелодичний</i> види) у діапазоні двох октав опанованими штрихами, у висхідному та низхідному русі в помірному темпі, синхронно відтворюючи баси та дотримуючись аплікатурної дисципліни.</p>	<p>Опанування технічних навичок та аплікатурних особливостей мінорної гами двома руками разом (<i>e-moll</i>) <i>натурального, гармонічного та мелодичного</i> видів.</p>	<p>Опрацювання навичок гри гами <i>e-moll</i> (<i>натуральний, гармонічний, мелодичний</i> види) у діапазоні двох октав опанованими штрихами, у висхідному та низхідному русі в помірному темпі з правильною зміною позицій.</p>
<p>Дотримується ритмічної чіткості під час виконання</p>	<p>Техніка виконання прийомів гри на бандурі –</p>	<p>Набуває та удосконалює навички гри різними</p>

прийомів <i>glissando</i> і <i>репетиція</i> , демонструє виконання цих прийомів різними аплікатурними чергуваннями.	<i>glissando, репетиція.</i>	штрихами на інструменті.
Грає самостійно розібраний та вивчений музичний твір. Вільно <i>орієнтується</i> в нотному тексті, виконує фрагменти музичного твору, починаючи з будь-якого такту. <i>Виконує п'єси з елементами поліфонії.</i>	Самостійний розбір та вивчення музичного твору. Гра творів з елементами поліфонії.	Формує вміння самостійного розбору нотного тексту. Ознайомлення з поліфонічною фактурою у творах.
<i>Відтворює</i> голосом різну градацію сили звука (<i>динамічна шкала p-mp-mf-f</i>) без напруження голосу та форсування звуку під час виконання вправ та музичних творів в супроводі бандури.	Виразність співу. Динамічна шкала голосу (<i>p-mp-mf-f</i>) та передача різних емоцій (радість, сум, подив, захоплення). Поєднання співу з супроводом бандури.	Набуває навички мелодійного співу, досягає плавності звучання голосу, напручує градацію сили звучання.
Під час публічного виступу <i>демонструє</i> набуті відповідні навчальній програмі вміння та навички.	Підготовка до публічного виступу.	Вдосконалює набуті навичками під час підготовки до публічного виступу.

Програмні вимоги до учнів 3 класу:

- гама *G-dur* двома руками одинарними нотами (1:1, 1:2, 1:3);
 - гама подвійними нотами: *терції, сексти* (1:1, 1:2, 1:3);
 - *тризвуки* та їх обернення (T-S-D-T), *арпеджіо коротке та довге* (T-S-D-T), прийом гри – *удар, glissando*;
 - гама *e-moll* у повільному темпі та паралельному русі (1:1) три види 5 – 6 етюдів на різні види техніки;
 - 9 – 10 п'єс різного характеру (з них 3 – 4 вокальні у супроводі бандури).
- Академічні виступи:** етюд, 2 різнохарактерні твори, вокальний твір у супроводі бандури – *листопад; лютий – березень.*

Іспит:

1 – 2 етюди, 2 різнохарактерні твори, вокальний твір у супроводі бандури.

Орієнтовні приклади програми перевідного іспиту:

- 1 варіант:
1. А. Загрудний. Етюд.
 2. Д. Ціполі «Менует».
 3. Варіації на тему української народної пісні «Ой гоп тини-тини», обр. А. Бобиря.
 4. Муз. і сл. О. Герасименко «Пісенька про чорного кота».
- 2 варіант:
1. М. Дремлюга. Етюд.
 2. Й. С. Бах «Менует».
 3. Варіації на тему української народної пісні «Лугом іду, коня веду», обр. А. Бобиря.
 4. Муз. Н. Галябарди, сл. С. Мартинюк «Кобзареві».

4 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 7		
<p><i>Виконує</i> гаму <i>G-dur</i>, двома руками разом, ритмічними групуваннями 1:1, 1:2, 1:3, 1:4 з басом на перший звук групи, демонструючи чіткість та синхронність виконання.</p> <p>Грає <i>подвійні ноти</i> (паралельні гармонічні <i>терції, сексти</i> 1:1, 1:2, 1:3, 1:4, <i>октави</i> 1:1, 1:2) <i>арпеджіо</i> коротке і довге, <i>тризвуки</i> та їх <i>обернення T-S-D-T</i> на різних динамічних рівнях, дотримуючись <i>аплікатурної дисципліни</i>.</p> <p><i>Виконує</i> гаму <i>F-Dur</i> 1:1 у діапазоні двох октав обома руками разом.</p>	<p>Опанування повного діапазону бандури, гра мажорних гам з одним знаком при ключі (<i>G-dur, F-dur</i>).</p>	<p>Гра вправ для розвитку біглості пальці в гамі <i>G-dur</i>, обома руками разом з використанням повного діапазону бандури.</p> <p><i>Подвійні ноти, арпеджіо, тризвуки.</i></p> <p>Гра вправ для відпрацювання гами <i>F-dur</i> 1:1.</p>
<p><i>Відтворює</i> складові музичної фактури (<i>мелодія, акорд, бас</i>) та їх поєднання в музичному творі.</p> <p><i>Відтворює</i> нотний текст (ліва рука) без зорового контролю дотримуючись визначеної в ньому <i>аплікатури</i>.</p> <p>Слідкує за чистотою інтонації під час гри.</p>	<p>Складові музичної фактури.</p> <p>Навички гри лівою рукою без зорового контролю.</p>	<p>Ознайомлення зі складовими музичної фактури (<i>мелодія, акорд, бас</i>).</p> <p>Гра лівою рукою без зорового контролю.</p>
<p><i>Демонструє</i> якісне відтворення та практичне застосування прийомів «<i>ковзання</i>» та <i>арпеджіато</i>, вільне положення і рухливість кисті, дотримуючись визначеної <i>аплікатури</i>.</p>	<p>Прийоми «<i>ковзання</i>» та <i>арпеджіато</i>, особливості їх виконання.</p>	<p>Відпрацьовує на вправах якісне відтворення та практичне застосування прийомів «<i>ковзання</i>» та <i>арпеджіато</i>.</p> <p>Практичні вправи для відпрацювання координації сили та точності щипка в акордовій техніці на різних динамічних рівнях.</p>
<p><i>Демонструє</i> розширення діапазону голосу в мелодіях, що виконує та збагачення дублюючого та підтримуючого супроводу в партії бандури.</p>	<p>Розширення діапазону та удосконалення плавного звуковедення голосом в його межах.</p> <p>Формування навичок гри дублюючого та підтримуючого супроводу в партії бандури.</p>	<p>Набуває навички мелодійного співу досягаючи плавності звучання голосу.</p> <p>Відпрацьовує гру супроводу до вокальних творів.</p>

Модуль 8		
<i>Виконує</i> обома руками одночасно в паралельному русі гами <i>e-moll, a-moll (трьох видів)</i> у діапазоні двох октав опанованими штрихами у висхідному та низхідному русі в помірному темпі синхронно відтворюючи баси та дотримуючись аплікатурної дисципліни.	Опанування технічних навичок та аплікатурних особливостей мінорної гами двома руками разом у тональностях <i>e-moll, a-moll (трьох видів)</i> .	Застосовує на практиці набуті знання при грі гам: <i>e-moll, a-moll (трьох видів)</i> у діапазоні двох октав, у висхідному та низхідному русі в помірному темпі з правильною зміною позицій.
<i>Знає</i> різновиди мелізмів (<i>форшлагів, мордентів</i>) та їх умовні позначення. Розпізнає їх графічні зображення в нотному тексті. <i>Володіє</i> технікою виконання мелізмів.	Мелізми (<i>форшлаг, мордент</i>).	Опановує та відпрацьовує техніку виконання мелізмів (<i>форшлагів, мордентів</i>).
<i>Виконує</i> твір великої форми, застосовуючи опановані засоби музичної виразності для розкриття характеру та художнього образу твору.	Втілення художнього образу музичних творів засобами музичної виразності.	Опановує початкові навички інтерпретації та цілісного виконання твору великої форми.
<i>Виконує</i> вокальні твори, поєднуючи чітку дикцію, співацьке дихання, артикуляцію, динамічні відтінки, чистоту інтонації та рівність звучання голосу з грою на інструменті.	Удосконалення вокальних навичок під час поєднання співу з грою на інструменті.	Вокально-технічні вправи для розвитку голосу. Поєднання співу у супроводі бандури.

Програмні вимоги до учнів 4 класу:

- гама *G-dur* одинарними нотами (1:1, 1:2, 1:3, 1:4);
- гами подвійними нотами: *терції, сексти* (1:2, 1:2, 1:3, 1:4), *октави* (1:1, 1:2);
- *тризвуки* та їх обернення (Т-S-D-T);
- *арпеджіо коротке та довге* (Т-S-D-T);
- прийоми гри – *ковзання, глісандо, арпеджіато, мелізми*;
- штрихи – *staccato, non legato, legato*;
- гама *e-moll* у паралельному русі (1:1) три види 5 – 6 етюдів на різні види техніки;
- 9 – 10 п'єс різного характеру (з них 3 – 4 вокальні у супроводі бандури).

Академічні виступи: етюд, 2 різнохарактерні твори, вокальний твір у супроводі бандури – *листопад – грудень; лютий – березень*.

Технічні заліки: 2 етюди, технічний матеріал – *жовтень; квітень*.

Перевідний іспит: 2 різнохарактерні твори, вокальний твір у супроводі бандури.

Орієнтовні приклади програми перевідного іспиту:

- 1 варіант:
1. Варіації на тему української народної пісні «Віє вітер», обр. М. Гвоздя.
 2. М. Ластовецький «Народний парафраз».
 3. Муз. та сл. І. Мазура «Весна».
- 2 варіант:
1. Й. С. Бах «Анданте».
 2. М. Дремлюга. Варіації на тему української народної пісні «Ой єсть в лісі калина».
 3. Муз. А. Загрудного, сл. М. Грінчука «Пісня про Україну».

III. ФОРМИ ТА ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Для моніторингу ефективності методів навчання та рівня навчальних досягнень учнів застосовуються форми **поточного** та **підсумкового контролю**. Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів базуються на постійному спостереженні за їхнім індивідуальним розвитком у процесі навчання. Головна **мета контролю** – знайти ефективні способи досягнення кожним учнем необхідних результатів навчання.

Отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

формувального оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів, процесу опанування ними навчального досвіду та побудова індивідуальної освітньої траєкторії особистості;

підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими результатами навчання в розрізі компетентностей, які визначено Стандартом початкової музичної освіти.

Поточний контроль здійснюється:

під час навчальних занять (поурочний контроль);

за підсумками кожного семестру (контрольний захід, технічні заліки, академічні концерти).

Конкретні форми поточного контролю визначаються викладачем відповідно до робочої програми. До форм поточного контролю також входять публічні виступи (участь у концертах, конкурсах). Викладач самостійно проводить поточний контроль, аналізуючи опанування учнем навчального матеріалу та за потреби корегуючи педагогічні підходи в освітньому процесі. Контроль сприяє відстеженню індивідуального розвитку, опануванню компетентностей програми та формуванню індивідуального напрямку навчання.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці кожного навчального року у формі іспиту з фаху, де учень виконує певний обсяг творів напам'ять. Підсумковий контроль проводиться з урахуванням прогресу учня впродовж року, оцінює всі аспекти навчання учня, включаючи виконавську техніку, передачу художнього образу, музичну виразність та майстерність виконання відповідно до його вікових та індивідуальних можливостей. Під час оцінювання виступу учня на підсумковому контрольному заході (іспиті) необхідно додатково враховувати такі змістові аспекти:

формування і розвиток ігрового апарату;

розвиток навички читання з листа;

формування самостійності під час виконання домашніх завдань.

Основними **видами оцінювання** результатів навчання учнів, що проводяться закладом є відповідно: **поточне (семестрове)** та **підсумкове (річне)**. Поточне (семестрове) та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання та досягнень учня / учениці, здійснюється з 1-го по 2-ий клас у формі вербального (формувального) оцінювання, як опис досягнення (досягли чи не досягли нормативних результатів). Починаючи з 3-го класу оцінювання здійснюється за рівневою системою: початковий / середній / достатній / високий.

Оцінювання виступу учня на контрольному заході (іспиті) необхідно проводити за такими *критеріями*:

чистота інтонації та якість звуку;
темпові та метроритмічні неточності;
наявність текстових помилок;
емоційно-образне виконання творів;
технічний рівень виконання;
музикальність і образність виконання.

Також необхідно *додатково враховувати* такі змістові аспекти:

формування і розвиток ігрового апарату;
розвиток навички читання з листа;
розвиток вміння підбирати на слух;
формування самостійності під час виконання домашніх завдань.

IV. ОСНОВНІ ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НА ЗАВЕРШЕННЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

Іспит у 4 класі – конкурсний.

Учень демонструє такі навчальні результати:

грає:

мажорні гами *G-dur* одинарними нотами (1:1, 1:2, 1:3, 1:4);
подвійними нотами: *терції, сексти* (1:2, 1:2, 1:3, 1:4), *октави* (1:1, 1:2);
тризвуки та їх обернення (Т-S-D-T);
арпеджіо коротке та довге (Т-S-D-T);
мінорні гами *e-moll* та *a-moll*

володіє прийомами – *ковзання, glissando, арпеджіато, мелізми*;

демонструє штрихи – *staccato, non legato, legato*;

виконує етюди з ускладненими метроритмічними та технічними завданнями;

демонструє знання музичних знаків альтерації, динамічних відтінків;

розуміє значення основних музичних термінів;

виконує напам'ять поліфонічний твір з елементами поліфонії;

демонструє елементарні навички інтонаційно-слухового контролю;

виконує напам'ять твір великої форми, знає та володіє знаннями побудови форми твору;

виконує п'єсу кантиленного характеру, чує та вміє будувати мелодичну лінію твору;

демонструє навичку читання з нотного аркуша, визначає розмір та тональність твору;

вміє самостійно працювати та об'єктивно оцінювати результати своєї роботи.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

ШКОЛИ ГРИ НА БАНДУРІ:

1. Баштан С., Омельченко А. Школа гри на бандурі. Київ : Музична Україна, 1984 р. 138 с.
2. Баштан С., Омельченко А. Школа гри на бандурі. Київ : Музична Україна, 1989. 136 с.
3. Кабачок В., Юцевич Є. Школа гри на бандурі. Київ : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1958. 245 с.
4. Опришко М. Школа гри на бандурі / заг. ред. А. Омельченка. Київ : Музична Україна, 1967. 152 с.
5. Хоткевич Г. Підручник гри на бандурі. Харків : Глас, 2004. 20 с.

НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ:

1. Бандура: учбовий репертуар дитячих музичних шкіл, 1 клас / упоряд. та перекладення М. Гвоздя. Київ : Музична Україна, 1977. 88 с.
2. Бандура: учбовий репертуар дитячих музичних шкіл, 2 клас / упоряд. та перекладення М. Гвоздя. Київ : Музична Україна, 1978. 76 с.
3. Бандура: учбовий репертуар дитячих музичних шкіл, 3 клас / упоряд. та перекладення М. Гвоздя. Київ : Музична Україна, 1980. 88 с.
4. Бандура: учбовий репертуар дитячих музичних шкіл, 4 клас / упоряд. та перекладення М. Гвоздя. Київ : Музична Україна, 1981. 126 с.
5. Бандура: учбовий репертуар для учнів 1 класу ДМШ / упоряд. А. Омельченко. Київ : Музична Україна, 1968. 32 с.
6. Бандура: учбовий репертуар для учнів 2 класу ДМШ / упоряд. А. Омельченко. Київ : Музична Україна, 1968. 31 с.
7. Бандура: учбовий репертуар для учнів 3 класу ДМШ / упоряд. А. Омельченко. Київ : Музична Україна, 1968. 27 с.
8. Бандура: учбовий репертуар для учнів 4 класу ДМШ / упоряд. А. Омельченко. Київ : Музична Україна, 1968. 27 с.
9. Бандура 1–4 класи : навч.-муз. видання. / упоряд. Р. Лісова. Київ : МЕНЕДЖМЕНТ-XXI, 2013. Вип. 62. 56 с.
10. Бандура для 1–6 класів : інструментальні п'єси та ансамблі для бандури Руслани Лісової. *Музична школа: нотне видання для учнів і викладачів* / упоряд. та відповід. муз. ред. Г. Краснощок (Сотник). 2012. Вип. 43 (№ 5). 56 с.
11. Бандура для 1–6 класів. Музична школа. *Нотне видання для учнів і викладачів* / упоряд. Г. Шатківська. 2020. Вип. 141 (№ 7). 56 с.
12. Бандура : перекладення Зінаїди Ольшевської для бандури. *Музична школа. Нотне видання для учнів і викладачів*. 2020. Вип. 135. 56 с.
13. Бандурна абетка: метод. посіб. для учнів почат. кл. мист. навч. закл. / упоряд. В. Іщенко. Чернігів : Десна поліграф, 2014. 111 с.

14. Герасименко О. Юним бандуристам. Інструментальні твори для бандури і ансамблів бандуристів : навч. метод. посіб. для початк. спец. мист. навч. закл. Львів : ТеРус, 2006. 72 с.
15. Герасименко О. Юним бандуристам. Львів : «ТеРус», 2001. 88 с.
16. Герасименко-Олійник О. Збірник п'єс та народних мелодій для бандуристів-початківців. № 2. Sacramento, 2001. 32 с.
17. Герасименко-Олійник О. Збірник пес та народних мелодій для бандуристів-початківців. № 1. Sacramento, 2001. 32 с.
18. Етюди для бандури на різні види техніки: учбовий репертуар для ДМШ, 1 кл. / упор. В. Петренко. Київ : Музична Україна, 1979. 58 с.
19. Етюди для бандури на різні види техніки: учбовий репертуар для ДМШ, 2 кл. / упор. В. Петренко. Київ : Музична Україна, 1980. 66 с.
20. Етюди для бандури на різні види техніки: учбовий репертуар для ДМШ, 3 кл. / упор. В. Петренко. Київ : Музична Україна, 1982. 94 с.
21. Етюди для бандури на різні види техніки: учбовий репертуар для ДМШ; 4 кл. / упор. В. Петренко. Київ : Музична Україна, 1983. 101 с.
22. Залізняк М. В. Барвисті співаночки: робочий зошит, додаток до навч. посіб. «Букварик для кобзарика». Вінниця : Нова Книга, 2012. 63 с.
23. Залізняк М. В. Букварик для кобзарика : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Вінниця : Нова Книга, 2012. 160 с
24. Збірник п'єс для бандури / упоряд. та перекладення А. Омельченко. Київ : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1959. 50 с.
25. Інструментальна бандура : 1-6 класи навч.-муз. видання. / упоряд. Г. Краснощок (Сотник). Київ : Менеджмент-XXI, 2012. Вип. 4. 56 с.
26. Ключник М. Збірник п'єс та пісень для бандури. Київ : Мистецтво, 1965. 113 с.
27. Маціяка А. Дитячий альбом для бандури. Львів : Камула, 2017. 32 с.
28. Омельченко А. Школа гри на бандурі. 1 клас. Київ : Музична Україна, 1973. 104 с.
29. Омельченко А. Школа гри на бандурі. 2 клас. Київ : Музична Україна, 1977. 100 с.
30. П'єси для бандури. Для молодших класів ДМШ / перекладення та упоряд. М. Лобка. Київ : Музична Україна, 1975. 23 с.
31. Школа вправності бандуриста: укладач Созанський О. Львів : Камула, 2017. 60 с
32. Шлях до технічної майстерності бандуриста. Вибрані етюди в перекладі для бандури: навчал. посіб. ДАМ ім. М. Глінки. Дніпро : ЛІРА, 2021. 108 с.
33. Юний бандурист : збірка сучасних творів / упоряд. та муз. ред. Л. С. Мандзюк. Харків : Стиль-Издат, 2017. Вип. 8. 95 с.
34. Юний бандурист : збірка сучасних українських творів / упоряд. І. Гайденко. Харків, 2003. 94 с.
35. Юний бандурист: збірка сучасних творів / упоряд. та муз. ред. Л. С. Мандзюк. Харків : Стиль-Издат, 2005. Вип. 2. 68 с.

36. Юний бандурист: збірка сучасних творів / упоряд. та муз. ред. Л. С. Мандзюк. Харків : Стиль-Іздат, 2007. Вип. 3. 68 с.
37. Юний бандурист: збірка сучасних творів / упоряд. та муз. ред. Л. С. Мандзюк. Харків : Стиль-Іздат, 2009. Вип. 4. 72 с.
38. Юний бандурист: збірка сучасних творів / упоряд. та муз. ред. Л. С. Мандзюк. Харків : СПДФО Бровін О. В., 2011. Вип. 5. 68 с.
39. Юний бандурист: збірка сучасних творів / упоряд. та муз. ред. Л. С. Мандзюк. Харків : Стиль-Іздат, 2013. Вип. 6. 108 с.
40. Юний бандурист: збірка сучасних творів / упоряд. та муз. ред. Л. С. Мандзюк. Харків : Стиль-Іздат, 2015. Вип. 7. 52 с.
41. Юний бандурист: збірка сучасних творів / упоряд. та муз. ред. Л. С. Мандзюк. Харків : Стиль-Іздат, 2019. Вип. 9. 108 с.

ВОКАЛЬНИЙ РЕПЕРТУАР:

1. Баглай О. Вік Україну люби. Пісні в супроводі бандури. Львів : Покрова, 2004. 15 с.
2. Биченко В., Ружин З., Мандзюк-Валерко Л. Віночок. Харків : Майдан, 2006. 40 с.
3. Верета Г. Вокальні твори в супроводі бандури. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2008. 86 с.
4. Войт В. І., Войт В. В. Торба міхоноші. Твори для бандури. Київ : Музична Україна, 2013. 96 с.
5. Долгих М. Дитячі пісні для голосу у супроводі бандури. Кіровоград : Перлина, 2004. 30 с.
6. Збірник п'єс та пісень для бандури / упоряд. М. Ключник. Київ : Мистецтво, 1965. 130 с.
7. Збірник пісень і танців для бандури / упоряд. А. Бобир. Київ : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1959. 64 с.
8. Іщенко В. Заспіваймо, хлопці, та й на повні груди! Чернігів : Золоті ворота, 2011. 20 с.
9. Не цурайся пісні. Вокальні та інструментальні твори для учнів-бандуристів музичних шкіл / аранж. В. Крищук. Рівне : Волинські обереги, 2011. 44 с.
10. Під срібний дзвін бандур / упоряд. П. Потапенко. Київ : Музична Україна, 1993. 216 с.
11. Польовий О. Українка я маленька: збірка пісень для дітей у супроводі бандури. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2009. 20 с.
12. Світ бандури: пісні для дітей та юнацтва : навч. посіб. / аранж. та упоряд. Н. Севби. Львів : ТеРус, 2004. 52 с.
13. Сологуб О. Я в лузі слухала квітки. Вокальні твори для дітей. Київ, 2010. 63 с.
14. Щебетала пташечка: збірка вокальних творів у супроводі бандури для учнів початк. мист. навч. закл. / упоряд. Л. К. Посікіра. Дрогобич : Посвіт 2006. 50 с.

15. Яковенко Л. П. Відчинилося віконце: пісенна збірка для голосу в супроводі бандури / аранж. В. М. Яковенка. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. 72 с.

МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Баштан С. В. Методика роботи з ансамблем бандуристів. Київ : Музична Україна, 1982. 35 с.
2. Бех Б. Д. Виховання особистості. Київ : Либідь, 2008. 838 с.
3. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання : наук.-метод. посіб. Київ : ІЗМН, 1998. 204 с.
4. Вишнеvsька С. В. Еволюція феномену співу в бандурній виконавській традиції. Львів : Нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка, 2011. 16 с.
5. Карпось В. А. Методичні рекомендації з постановки голосу. Луцьк : Вежа, 1999. 23 с.
6. Кирдан Б., Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні. Київ : Музична Україна, 1980. 182 с.
7. Лавров Ф. Кобзарі. Київ : Мистецтво, 1980. 80 с.
8. Маслій К. С. Виховання голосу співака. Рівне : Ліста, 1996. 120 с.
9. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 216 с.
10. Рихлюк Л. Методика гри на бандурі. Луцьк, 2011. 176 с.
11. Самітов В. З. Специфіка інтерпретаційного мислення музиканта-виконавця (психофізіологічний аспект) : монографія. Київ : ДАКККіМ, 2007. 200 с.
12. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків : Савчук О. О., 2012. 512 с.
13. Чечель Н. Б. Бандурне академічне мистецтво як феномен музичної культури. Київ, 2008. 101 с.
14. Чжан І. Роль дихання у формуванні вокально-технічних навичок співака. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. праць. Вип. 13. Харків : ХДУМ, 2004. С. 168–175.